

NOVICE

GLASILO SZDL OKRAJA KOČEVJE

LETO I. ŠTEV. 18

Izdaja Okrajni odbor SZDL
Kočevje

Ureja uredniški odbor
Odgovorni urednik Jože Košir
List izhaja vsako drugo soboto

Cena 10 din

V KOČEVJU, DNE 13. OKTOBRA 1956

KONFERENCA ZK KMETIJSK O GOZDARSKEGA POSESTVA V KOČEVJU

Mladino u vrste komunistov

Pretelko soboto je bila v Kočevju konferenca komunistov kmetijsko-gozdarskega posestva, ki je največje tovrstno posestvo v Sloveniji.

Poleg članov ZK tega posestva sta se konference udeležila tudi član CK ZKS tov. Matija Maležič in sekretar okrajnega komiteja tov. Jože Klarič.

O stanju posestva sta bili prebrani dve poročili, zelo plodna pa je bila tudi diskusija. Ob koncu je konferenca izvolila tudi dva delegata za republiško konferenco.

Na posestvu je od 2040 zaposlenih delavcev in uslužbencev 136 komunistov, ki pa so vključeni v osnovne organizacije v kraju, kjer delajo. Delovna mesta posestva so raztresena po zelo velikem področju, nekatera so od sedeža podjetja oddaljena tudi po 50 km. Člani ZK so z rednimi izjemami aktivni in sodelujejo v družbenem in delavskem upravljanju.

Posestvo je v svojem razvoju doseglo nekako polovico poti, od začetka, ko ni bilo na Kočevskem drugega kot prazne in požgane vasi, pa do cilja, ki ga naj bi posestvo doseglo. Delavsko upravljanje je doseglo že prav lepe uspehe, vendar zaradi raznolikih panog dela, to je poljedelstva, živinoreje, gozdarstva in lesne industrije in zaradi velike razkropjenosti, en sam delavski svet, ki je sedaj, ne zmore vseh nalog. Še v tekočem mesecu bodo izvolili delavske svete po upravah posestva.

V diskusiji, v kateri so se oglašali tudi glavni direktor podjetja Ignac Nagode, tov. Maležič in sekretar Klarič, je bilo povedano, da je posestvo doseglo lepe uspehe, da pa se delo organizacije ZK le malo pozna. Številni diskusijanti so bili enotni, da za večji napredek posestvo potrebuje predvsem ljudi, ki bodo voljni delati za napredek. Posestvo ima precej mehanizacije, vendar se še redno dogaja, da tudi najlepše travnike kosijo s koso, ker delavci nočejo prijeti za motorno ali vprežno kosičnico. Dvignila se je mlečnost krav in bi število živine še povečali, toda kaj čudno se sliši, ko pravi direktor tov. Nagode: »Ne vemo, kam z mlekom! Dnevno ga namolzejo 8000 litrov, a mala mlekarnica v adaptiranih starih prostorih ga lahko predela le 1500 l.« Ljubljanske mlekarne mleka nočejo odkupiti in so odpovedale celo odkup pri KZ kočevskega okraja. Šele na intervencijo OLO Ljubljana so ponovno pričele z odkupom.

Posestvo je zaprosilo kredit za izgradnjo mlekarne pri NB, vendar je ta sporočila, da ni sredstev na razpolago.

Težave ima posestvo tudi v gozdarstvu. Pri gozdnih delavcih, ki so v večini tudi mali kmetje, se opaža, da delajo samo toliko, da so lahko v delovnem razmerju. V gozdnih gozdnih uprav Grčarice in Podpreska je posestvo zgradilo več lepih koč s čistimi sobami, kuhinj, pitno vodo itd., toda žal so te koč prazne, delavci pa porabijo pri vsakdanji hoji na delo tudi do 5 ur v obe smeri.

Lesna industrija se uvršča med največje silne objekte, le da izdeluje še vse premalo končnih izdelkov.

Nagrajevanje na vsem posestvu je po produktivnosti, uvedli pa bodo v kratkem tudi premijsko nagrajevanje.

Vse večja je tudi skrb za delovnega človeka. Primanjkuje pa stanovanj, saj je na posestvu še veliko vasi, v katerih ni obnovljena niti ena hiša. Teh vasi ni mogoče tako hitro obnoviti in ceneje je namesto stanovanj za novo delovno silo zgraditi strojno lopo in bode stroji opravljali dela, ki jih opravljajo sedaj ljudje. Pred 5 leti je bilo samo v kmetijstvu na posestvu zaposlenih 1100 ljudi, danes jih je pa 700, proizvodnja pa je trikrat večja, kar je dokaz, da se z boljšo organizacijo lahko zmanjša število delovne sile in poveča proizvodnja.

Ob koncu so komunisti kritizirali delo osnovnih organizacij, saj je od leta 1952 bilo le 13 novih članov sprejetih v organizacijo. Od več kot 500 delavcev-mladincev pa je le 10 članov ZK.

Znižane cene mesa

Pretelko soboto so v vseh poslovalnicah mesta znižali cene govejemu in telečjemu mesu za 10 dinarjev za kg. Nove cene mesa so: goveje po 230 dinarjev, telečje pa 250 dinarjev.

Mesarji pravijo, da se bodo cene še znižale, ker so se znižale tudi skupne cene klavne živine in zmanjšala se je režijska. Mesarji bodo v bodoče sami klavili živino in za to delo ne bo več posebnih mesežev v mestni klavnici.

KOČEVJE BO PRESKRBLJENO Z VODO

Sušna doba je povzročila, da je bilo mesto le delno preskrbljeno z vodo. Voda je tekla le nekaj ur dnevno. Da bi se v bodoče zagotovile zadostne količine vode, je mestna občina te dni pričela z gradnjo novega bazena pri zajetju v Slovenski vasi. V novem rezervoarju bo prostora za 150.000 litrov vode. Pričela se bo tudi gradnja novega cevovoda, ki bo dolg 4000 metrov.

Sredstva za ta dela so zagotovljena in kot pravijo na občini, bo mesto v bodoče zagotovljeno s pitno vodo.

PO SVETU

Naša javnost je v zadnjih štirnajstih dneh posvečala največ pozornosti obiskom številnih parlamentarnih delegacij pri nas kakor tudi naših v tujini ter ugodno se razvijajočemu mednarodnemu položaju v zvezi s problemom Sueškega prekopa.

VARNOSTNI SVET

Pod pritiskom svetovnega javnega mnenja sta bili Anglija in Francija končno le prisiljeni predložiti sveski spor Združenim narodom, toda ne Generalni skupščini temveč Varnostnemu svetu, ki je že pretekli teden začel obravnavati to vprašanje. Odločno stališče Združenih držav, da je treba tudi ta spor rešiti na mirnem način in brez gospodarskega ali vojaškega pritiska, je vnesel v delo Varnostnega sveta mirnejše vzdušje. Prvič po vojni sodeluje na zasedanju Sveta kar sedem zunanjih ministrov in zaradi pomembnosti zasedanja ga upravičeno vsi imenujejo zgodovinsko.

Egipt je ponovno izrazil svojo pripravljenost, da se pogaja z uporabniki prekopa, vendar na osnovi priznanja njegove suverenosti. Indija v sporu posreduje, saj je osebnih sodelavcev indijskega predsednika Nehruja g. Kreišna Menon stalno na poti med Washingtonom, Kairo in New Delhijem. Ker je le še petnajst držav ostalo zvestih Zahodnemu združenju uporabnikov prekopa, ki naj bi nadomestilo staro Sueško družbo in ponovno vzpostavilo vlado zahodnih držav nad to važno morsko potjo, ima Egipt precej upanja, da bo njegova suverenost nad prekopom spoštovana in upoštevana. Anglo-francoske vojaške pretne so izgubile na svojem pomenu in danes je jasno, da ti dve državi ne moreta več zaceti vojne proti Egiptu.

SPORAZUM NA ZAHODU

Francozi in Nemci so se sporazumeli, da bo Posarje, ki je vsa leta po prvi in sedaj zopet po drugi svetovni vojni predstavljalo glavni kamen spornosti v sodelovanju Francije in Nemčije, pripojeno nazaj Nemčiji, da pa bo zato Nemčija sodelovala z eno tretjino potrebnih finančnih sredstev pri gradnji velikega plovnega prekopa v severni Franciji na reki Moselle. Tako sta sedaj Nemčija in Francija mnogo bliže pri uresničenju programa o združitvi Zahodne Evrope v eno državno skupnost. Francijo silijo v tesnejše evropsko sodelovanje še posebno težave

v Alžiru, ki močno slabijo francosko gospodarsko moč in pa resnica, da se je Amerika v sveskem sporu postavila na stališče, ki je precej različno od francoskega. Skupina azijsko-afriških držav je letos že drugič postavila zahtevo, da pride vprašanje Alžira pred Združene narode. Letos so možnosti za debato o Alžiru pred Generalno skupščino Združenih narodov mnogo večje kot lani, ko je Francija zaradi tega zapustila razpravo v OZN.

LABURISTI

Glavna angleška opozicijska stranka — laburisti — je imela te dni svojo redno konferenco, na kateri so z veliko večino izvolili Hugh Gaitskella za predsednika stranke, Bevana, vodjo levega krila v tej stranki, pa za blagajnika stranke. Na konferenci so opazovalci posebej ugotovili, da je stranka krenila na levo in da se uveljavljajo radikalnejše zahteve laburistov v notranji in zunanji politiki Združenega kraljestva.

DOMA IN NA TUJEM

Po obisku prvega sekretarja komunistične stranke Sovjetske zveze Hruščova pri nas, je naš Maršal odšel na kratek privatni obisk s tovarišema Rankovičem in Pucarjem, na Krim. Ob tej priliki so se razgovarjali o odnosih med obema strankama in državama.

Po odhodu poljske parlamentarne delegacije je našo državo obiskala delegacija bolgarske skupščine in delegacija KP Italije. V kratkem pa dospe v našo državo delegacija izraelskega parlamenta. Angleški spodnji dom je povabil našo Ljudsko skupščino, da pošlje svojo delegacijo na obisk.

V NEMCLII

Naša parlamentarna delegacija je obiskala Zahodno Nemčijo, kjer je bila ljubeznivo sprejeta. Istovrstno pa je zahodnonemški parlament ratificiral sporazum o priznanju jugoslovanskih zahtev iz vojnega časa v višini 300 milijonov nemških mark. 60 milijonov mark bomo dobili takoj v gotovini, ostalo pa na 99-letno odplačilo. Svoje plačilne obveznosti pa bomo začeli odplačevati šele leta 1968 in ne takoj. S tem sporazumom je odstranjena ena največjih zaprek našega sodelovanja z Zahodno Nemčijo na gospodarskem področju. Sedaj bo prav gotovo prišlo do ponovne živahne gospodarske zamenjave med obema državama, ki je v zadnjem času močno padla.

Spomenik španskim borcem

Sedaj so si bivši španski borci zadali predvsem dve nalogi: prvo, postaviti spomenik slovenskim borcem, ki so v letih 1936 do 1939 padli v borbi za svobodo špadskega ljudstva in tistim bivšim španskim borcem, ki so se po borbi v Španiji vrnili v Jugoslavijo in nadaljevali borbo v NOV za svobodo lastnega ljudstva.

Spomenik, ki bo stal na Celovški cesti v Ljubljani, bo izdelal znani arhitekt inž. Glanc. Spomenik bo iz sivga granita z alegoričnimi plastičnimi figurami, ki bodo predstavljale borbo v Španiji in njeno povezanost z našo NOV. Visok bo ca. 10 m, širok pa ca. 6 m. S tem bomo izpolnili obetno vrzel v zgodovini borbe našega ljudstva za svobodo. Druga naloga pa je — izdati Almanah bivših španskih borcev. Napisali ga bodo borci sami, opremljeni pa bo tudi s številnimi slikami iz borb v Španiji. Almanah bo dejansko knjiga spominov samih borcev, ki bodo pisali o lastnih doživljajih v tej orjaški knjigi, ki jo bo naše ljudstvo z zanimanjem sprejelo, saj se sedaj pravzaprav še zelo malo ve o borbi španskega ljudstva in o vlogi Sredstva za zgraditev spomenika bodo španski borci nabirali iz prostovoljnih prispevkov tovarn, podjetij in okrajnih ter občinskih odborov Slovenije. Nekateri ljudski odbori so že zagotovili svoj prispevek, tako tudi nekatera podjetja. Pripravi smo, da nobeno podjetje, tovarna ali ustanova, na katero se bo obrnil odbor za zgraditev tega spomenika, ne bo rekla »Ne!«

R. Janhuba

SEJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE

Razpravljali so o potrebah šol in družbenem planu

Na dan občinskega praznika v Kočevju so se sestali odborniki občinskega LO Kočevje na svojo 11. redno sejo. Med drugim so poslušali poročilo sveta za družbeni plan in proračun se je razvila živahna diskusija. Ta svet je poročal, da ne prihajajo denarna sredstva (obveznosti) od gospodarskih organizacij v takem redu, kot je to predvideno v družbenem planu. Res, da je precej objektivnih težav, v tem pogledu, kot je pomanjkanje električnega toka, kasno sprejetje družbenega plana itd., kljub temu pa so odborniki

denarna sredstva izkoristila za nabavo učil in ostalega, kar je potrebno v šolah.

Na podlagi poročila Sveta za družbeni plan in proračun se je razvila živahna diskusija. Ta svet je poročal, da ne prihajajo denarna sredstva (obveznosti) od gospodarskih organizacij v takem redu, kot je to predvideno v družbenem planu. Res, da je precej objektivnih težav, v tem pogledu, kot je pomanjkanje električnega toka, kasno sprejetje družbenega plana itd., kljub temu pa so odborniki

mnenja, da se niso nekatera gospodarska podjetja dovolj borila za izpolnitev planskih nalog. Med ostalimi so razpravljali tudi o družbenem planu za prihodnje leto, ki ga bodo dostavili na vpogled Okrajnemu LO v Kočevju. Sprejeli so več sklepov in rešili nekaj pritožb.

Pohvale vredno je to, da se na splošno vsi odborniki Občinskega LO Kočevje zanimajo za vse gospodarske in ostale probleme ter jih rešujejo po svojih najboljših močeh.

Viktor Dragoš

I. TEK »SVOBODE«

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

Na predvečer občinskega praznika smo bili priče lepega športnega dogodka, ki ga je gledalo več sto prebivalcev mesta. 22 atletov iz Ljubljane, Črnomlja, Podpeči, Rib-

nice in Kočevja se je kosalo na 2000 m dolgi krožni progi za zmagovalca I. Teka »svobode«, ki ga je organiziral Svet za telesno vzgojo ObLO Kočevje.

Po ogročni borbi, v kateri je precej časa vodil Pavčič (O), je v zaključku zmagal njegov klubski tovariš Tratnik. Od naših se je izvrstno odrezal Janez Bregar, ki se je uvrstil na šesto mesto.

Prireditev je imela prisrčen in slovesen zaključek, ko je pred mnogimi gledalci predsednik ObLO Kočevje tov. Grm podell kar 9 pokalov najboljšim plasiranim tekmovalcem.

Atletski sodniki Partizana so pod vodstvom inž. Honzaka vzorno opravili svoje delo.

Rezultati: 1. Lojze Tratnik (Odr., Ljubljana) 5:38.6, 2. J. Pavčič (O), 3. Svetina (O), 4. Stamejčič (O), 5. Simončič (Partizan, Črnomelj), 6. Bregar (Partizan, Kočevje), 7. Groznik (O), 8. Aljančič (O), 9. France Vesel (Partizan, Kočevje), 10. Udovč (O). DO

Predsednik ObLO Kočevje tov. Grm predaja pokal najboljšemu kočevskemu tekmovalcu Bregarju

OSILNICA IMA KINO

Pred kratkim je Osilnica končno dobila kinoprojektor. Takoj so začeli z urejevanjem kinodvorane, ki bo v kratkem urejena. Primanjkovalo je denarnih sredstev in prisločila je na pomoč tamkajšnja kmetijska zadruga, ki bo iz lastnih sredstev pomagala urediti dvorano.

V Žigmaricah dobe vodovod

Tudi v Žigmaricah pri Sodražici so začeli pred kratkim z deli za gradnjo novega vodovoda. Sedaj imajo vodo nezavarovano v koritih in neprimernih »studencih«. Kakor smo omenili, so z deli že začeli kljub negotovanju nekaterih vaščanov, ki ne gredo s časom naprej in se upirajo vsakemu napredku. Vodovod bo kljub temu zgrajen in slej ko prej ga bodo uporabljali tudi tisti, ki so danes proti vodovodu. Zajetje vodovoda bo pri studencu »V hribu«, kjer je močan iz-

virek in bo dajal dovolj vode za vso vas. Velik del vaščanov je obljubil vso pomoč pri gradnji z denarnimi prispevki in prostovoljnimi delom. Če bo vreme ugodno in če ne bo drugih nepredvidenih težav, bodo dela pri vodovodu v glavnem zaključena še letos. Nov vodovod bo za prebivalce Žigmaric pomenil vsekakor velik gospodarski napredek.

—žem.—

CITAJTE IN ŠIRITE »NOVICE«!

Zmaga srbskih strelcev

Pretelko nedeljo je bil v Kočevju strelski dvoboj med najboljšimi strelci predvojaške vzgoje Srbije in Slovenije. Nastopili sta po dve 10-članski ekipi. Ob otvoritvi tekmovanja je bila na strelišču svečanost, pri kateri je spregovoril tudi pokrovitelj dvoboja predsednik OLO tov. Janez Pirnat, slovenski strelci pa so s četverjem obdarili tekmovalce iz Srbije.

Zaradi goste megle se tekmovalci ni pričelo ob napovedani uri in se je končalo šele proti večeru. Zmagala je ekipa Srbije z 2288 krogi od 3000 možnih, slovenska ekipa pa je zaostala samo za 6 krogov osvojila je 2282 krogov. Med posamezniki so bili najboljši: Milena Dimić, dijakinja iz Ljubljane, z 253 krogi od 300 možnih, Anton Jager iz Celja z 248 krogi, Urošević Mihajlo iz Srbije z 246 krogi, Gvozdanovič Vlado iz Srbije

z 237 krogi, Jakevec Vlado z 237 krogi.

Ekipa Srbije je tako osvojila prehodni pokal Sveta za šolstvo LR Slovenije, prvih pet tekmovalcev pa je prejelo lične diplome. Na slavnostnem zaključku, ki je bil v hotelu Pugled, pa so spregovorili in pozdravili tekmovalce še: polkovnik Vlado Vodopivec v imenu sekretariata za narodno obrambo, predstavnik predvojaške vzgoje iz drugih republik, podpredsednik mestne občine pa je vsem tekmovalcem podaril knjigo »Kočevsko«. Inšpektor predvojaške vzgoje Slovenije se je zahvalil za odlično organizacijo tekmovanja in podaril svetu za šolstvo pri OLO diaprojektor, tov. Ivanu Zgoncu za izredno požrtvovalno delo pri organizaciji tekmovanja pa lepo busolo.

Ob koncu so poslali brzojavni pozdrav komandantu JLA, maršalu Titu.

Polletni zbori kmetijskih zadrug

V Sodražici dobro gospodarijo

V nedeljo 7. oktobra je bil v Sodražici polletni občni zbor KZ. Kljub temu, da je bila udeležba na zboru bolj pila, vsega skupaj nekaj nad 60 članov-zadružnikov, je zbor lepo uspel. Dvorana v Domu Partizana, kjer je bil zbor, bi lahko sprejela še veliko število zadružnikov. V poročilu upravnega odbora zadruge smo slišali, da je zadruga uspelo zagotoviti odkup mleka, poskrbeti za umetna gnojila, zadružnikom na področju Gore je tudi preskrbela semenski krompir »Merkur«, ki se je zelo dobro izkazal. Zadruga je posvetila vso skrb zatiranju koloradarja ter škropljenju sadnega drevja. Živinoreja je v Sodražici dolini na precejšnji višini, kar je brez dvoma velika zasluga živinorejskega odseka pri zadrugi. Živina iz območja sodraške zadruge je dosegla na kmetijski razstavi v Novem Sadu zelo lepe ocene in je bila med najboljšimi. Vložene investicije za izboljšanje pašnikov v Travni gori so že dale prve obresti. Nujno pa bi bilo treba še letos dokončati pastirsko kočjo ter urediti vodnjak.

Lepi dohodki

Na zboru smo slišali, da so vsi odseki oziroma pododbori pri zadrugi bili delavnosti in da zaslužijo vso pohvalo. Zelo lepe uspehe je dosegla tovarnica za eterična olja, ki deluje v navadnem skednju. Letos do septembra so proizvedli 2317 kg eteričnih olj ali z 25 odst. več kot lani v vsem letu. Tako bo letos plan visoko presežek. Do septembra so eterična olja prinesla zadrugi okrog 1.700.000 din dobička. Da bi dvignili proizvodnjo eteričnih olj (olje proizvajajo iz smrečja), načeravajo kupiti še en kotel. Lesni odsek se je tudi dobro odrezal. V prvem polletju je ustvaril nad 2.000.000 din dobička. Mesarski obrat je s pridnostjo, predvsem pa s prodajo klavne živine v večja industrijska mesta, prinesel zadrugi okrog 900.000 din dobička. Tudi nakup in prodaja poljskih pridelkov in druge dejavnosti so prinesle zadrugi nad 500.000 din dobička. Celokupen dobiček v prvem polletju znaša 4.726.000 din. To je za zadrugo vsekakor velik uspeh in jo uvršča med najboljše zadruge v okraju. Edino za strojni odsek in kolarski obrat je bilo ugotovljeno, da sta deloma pasivna. Strojni odsek hrome dediščine iz preteklosti ter amortizacija, ki znaša skupno 700.000 din.

Eden od starejših zadružnikov je sprožil vprašanje, čemu tudi pri sodraški zadrugi še ne deluje aktiv mladih zadružnikov. Povedano je bilo, da se je na tem že delalo, vendar je sedaj med mladimi kmečkimi fanti še premalo zanimanja za sodelovanje v okviru zadruge. Na tem področju čaka torej zadruga še precej dela.

Naklep klerikalcev se ni izpolnil

Še nekaj se je obravnavalo na zboru, kar se nam zdi potrebno omeniti. Poslovodkinja zadruge trgovine v Sušju, tov. Pepca Pajnič, je bila na svojem delovnem mestu že več let. Pri delu je bila vestna in poštena. Letos v juliju je odšla na operacijo v bolnišnico, medtem pa je klerikalna reakcija organizirala po vaseh Zapotok in Vinice nekakšne podpise, da se mora tov. Pajničeva umakniti iz Sušja. Naklepi reakcije so bili preveč prozorni, da jih pošteni ljudje ne bi spregledali. Šlo je za to, da se tov. Pajničeva, ki izhaja iz znane partizanske družine in se je sama udeležila NOB in še danes aktivno sodeluje v političnih organizacijah ter je tudi članica ZKS, onemogoči nadaljnje delo v tem kraju. Naklep klerikalnih elementov je propadel na celih črti. Zbor je soglasno sklenil, naj tov. Pajničeva še naprej ostane na svojem službenem mestu, kar je edino pravilno. Delovanje klerikalnih elementov proti tov. Pajničevi pa je zbor obsodil.

Na kraju še tole: krajevni drugi Sodražica želimo pri njenem delu v bodoče kar največ uspehov. K. Oražem

Težave o Karlovcih

Pri svojem dosedanjem delu je KZ v Karlovcih imela precejšnje težave, kar se je videlo tudi iz razprave na polletnem občnem zboru v nedeljo 30. septembra. Zadruga je doletela težka nesreča, ko ji je pogorelo skladišče suhe robe. Ker je bilo skladišče premalo zavarovano, znaša dejanska izguba danes 900.000 din. Lesna žaga ne prinaša prave koristi, ker večkrat primanjkuje vode, pa tudi sama žaga ni v najboljšem stanju. Lepe načrte so delali z galanterijo lesnih izdelkov, naleteli pa so na velike težave. Za izdelavo solidnih lesnih izdelkov bi potrebovali stroje, predvsem pa dober strokovni kader. Sedanjí sicer ima voljo do dela, vendar mu še manjka izkušnosti, zlasti pa solidnih delovnih naprav. Zato se ne smemo čuditi, če je galanterija napravila v prvem polletju okrog 100.000 din izgube. Trudili se bodo, da bodo to stanje do konca leta popravili, kolikor bo v njihovi moči.

Napredek v živinoreji

Razveseljivi so podatki o živinoreji, ki kakor v drugih krajih tudi v Karlovcih lepo napreduje. Živinorejci se udeležujejo živinskih razstav in sejmov. Štirje živinorejci so bili tudi na veliki kmetijski razstavi v Novem Sadu. Tudi sadjarstvu je posvetila zadruga vso skrb. Lesni odsek je zaradi spremenjenih razmer na lesnem trgu dosegel manjši finančni uspeh, vendar je kljub temu imel še nad 200.000 din dobička. Kaj čudno je torej, da je še razmeroma močna zadruga ustvarila v pol leta v cellem samo 93.000 din dobička. Suha roba je ena od najvažnejših dejavnosti zadruge. Letos je imel ta odsek smolo; trgovina ni šla, kot bi morala. Da je temu tako, je delno kriva tudi zadruga, ki ni pravočasno usmerjala proizvajalcev k izdelovanju takih artiklov, kakršne trg najbolj potrebuje. Seveda pa so tudi objektivne težave, ker nekaterih artiklov suhe robe trg danes ne absorbira več; nado-

redila takoj po svojem nastopu piknik za svoje pionirje. V mestnem logu so zakurili velike ognje in v žerjavici spekli krompir, ki je šel bodočim gasilcem v slast, imel je celo prednost pred obloženimi žemljicami. Veselo razpoloženje pri raznovrstnih igrah je znal še dvigniti z odlično igro s harmoniko 10-letni pionir iz Dolge vasi Klepec Ivo.

Dejstvo, da se mladina bliža gasilstvu, moramo pozdraviti. S svojo udeležbo pri sprevedu v sredo dne 3. oktobra je gasilstvo zaključilo svojo proslavo občinskega praznika, ki nas spominja na minule zgodovinske dogodke, pomembne ne samo za nas, marveč za vso našo domovino. Na pomoč!

PF

Stare razprtije

Tajnik OZZ tov. Oceppek je zadrugi predložil kar mnoga vprašanja odgovarjal kar med razpravo. Pri tem je dal tudi praktične nasvete za delo v bodoče. Proti kraju zbor so na žalost spet prišla na dan nekatera trenja med člani bivše KDZ in KZ. Ne morem se znebiti sumnje, da je za nekatero neuspehe pri delu zadruge krivo še vedno tleče neprijateljstvo, da ne rečem sovražstvo, ki se je razbohotilo pred nekaj leti in izbruhne v raznih, čeprav milejših, oblikah tudi še sedaj.

Oražem Karel

RAZSTAVA SODOBNE KUHINJE

V okviru Tedna otroka in občinskega praznika občine Kočevje je bila odprta razstava sodobne kuhinje. Razstavo je pripravil Zavod za napredek gospodinjstva skupaj z Zvezo ženskih društev. Otvoritev so se udeležili javni in politični delavci Kočevja, med njimi tudi sekretar OK ZK tov. Klarč, tajnik OLO, ravnatelj gimnazije in drugi. Razstavljeni so bili gospodinjstvi pripomočki, ki naj bi olajšali delo gospodinjam. Številni obiskovalci so si ogledali bogato izbiro domačih in uvoženih pripomočkov, le žal, cene so za naše razmere še previsoke.

Obiskovalci so lahko tudi brezplačno poskusili dobre malice z navadnim iz mleka v prahu. Razstava je bila v novih društvenih prostorih, ki se nahajajo za stavbo zobne ambulante.

Na počitnicah v Avstriji

Organizacija ZB je organizirala več letovanj otrok v Avstriji. Za to letovanje so bili zbrani najboljši in najbolj marljivi učenci. Iz kočevskega okraja nas je šlo v Hungriburg pri Innsbrucku na Tirolskem 14 dijakov. V Ljubljani smo se pridružili še 44 dijakom iz drugih delov Slovenije ter skupno s 6 voditelji odpotovali proti Avstriji. 13-urno vožnjo smo si krajšali z raznimi igrami in pripovedovanji. V Hungriburgu smo prispeli 6. avgusta vsi izmučeni in zaspani.

Dan po prihodu v kolonijo smo na drog, ki je stal pred domom, obesili našo državno zastavo. Ko smo jo dvignili, smo zapeli pionirsko himno. Ob tej priložnosti smo se spoznali tudi z avstrijskimi otroki, ki so bili z nami v istem domu. Z njimi smo pozneje preži-

veli mnogo ur v igrah. Večina časa smo prebili na raznih izletih. Tako smo si ogledali mnogo zanimivih krajev in muzejev. Prvi važnejši izlet je bil izlet na 2334 m visoko goro Hafelekov. Na njen vrh smo se povzpeli z žičnico in od tod gledali skozi daljnogled gamske in Innsbruck. Šli smo tudi v nekdanjo palačo Marije Terezije. Ogledali smo si razne dvorane in sobane, v katerih so poleg Marije Terezije bivali še drugi vladarji, ki so za njo sedeli na avstrijskem prestolu. Danes je ta palača muzej. Tudi v Innsbrucku imajo lep muzej, ki smo si ga tudi ogledali. Ima okoli 30 sob, v katerih so shranjene narodne noše in obleke iz srednjega in novega veka. Poleg tega pa imajo razstavljeno staro opremo sob in sobe grajene v različnih slogih. Istega dne smo si ogledali tudi Aquarium. Od drugih izletov je pomembnejši le še izlet na Berg Isel. Tu je muzej starih vojakov in njihove opreme. Mimo tega, kar sem našel, smo naredili še mnogo krajših izletov v razne gorske kočje in soteske.

Ob deževnih dnevih, ki jih je bilo na žalost precej, smo igrali ping-pong, šah ter razne druge igre. Če pa je bilo vreme lepo, in nismo šli na izlet, smo igrali pa nogomet.

Predno smo odpotovali domov, smo priredili poslovilni večer s skupnim programom z avstrijskimi otroki.

Domov smo se vrnili veseli in polni lepih spominov, za kar se moramo zahvaliti organizaciji ZB in tovarišem voditeljem, ki so bili z nami.

Peter Šobar, IV. razr. gimnazije

Tečaj v Sušju

V Sušju so imeli v prostorih združenega doma dvodnevni tečaj za konzerviranje sadja in zelenjave, ki ga je vodila gospodinjstva učiteljica tov. Cvarova. Tečaj je obiskovalo 22 deklet in žena, ki so na različne načine vkuhavale sadje in zelenjavo za zimo. Tečaj je bil zelo koristen in potreben. Tečajnice bodo pridobile znanje s pridom uporabljale na svojih domovih in tako pomagale zboljševati enolično prehrano kmečkoga prebivalstva. Nekateri tečajnice so se prijavile že sedaj za gospodinjstvi tečaj, ki naj bi bil v zimskih mesecih. Da bi bilo delo v tečaju prijetnejše, bi bilo potrebno kuhinjo opremiti in nabaviti potrebno posodo.

V tednu otroka so imeli v osnovni šoli v Sušju roditeljski sestanek, ki je bil zelo dobro obiskan. Učitelstvo je pripravilo vzgojno predavanje, o otroški paralizi pa je predaval dr. Andoljšek France iz Ribnice. Starši so bili s predavanji zelo zadovoljni in si takih sestankov še želijo.

Prisrčen poljub dveh sestric, Mojce in Vesne

STRELA JE UDARILA

Dne 6. oktobra t. l. je v jutranjih urah udarila strela v anteno, ki je bila napeljana v radijski sprejemnik Alojza Hočevarja iz Mestnega loga št. 9 pri Kočevju. Zaradi udarca strele je bil radijski sprejemnik popolnoma uničen. Tudi ohišje radijskega sprejemnika, ki je bilo iz bakelita, je popolnoma stopilo.

Na Hribu mesnica prvi problem

Pretekli mesec je bil polletni občni zbor KZ Hrib-Loški potok, ki pa je bil dokaj slabobiskavan. Na zboru je bil navzoč tudi predsednik OZZ tov. Mikulič.

Iz poročila upravnika tov. Cara vidimo, da je zadruga kljub lepim uspehom ponekod tudi nazadovala. Zlasti delo mesarije je v zadnjem času pod kritiko. Tudi gradbeno podjetje, ki je v sklopu zadruge, ni doseglo tistega, kar smo pričakovali. Vsekakor pa je glavni in najbolj pereč problem mesarija. Mesarija je kljub velikemu prometu kaj slabo poslovala, in sicer z izgubo ca. 10.000 dinarjev. Od kod in kako je to nastalo, ne vemo, vsekakor pa želijo zadružniki, da se stvar razčisti. Nekdo je tudi predlagal, naj bi odpustili mesarja. Predlog je bil dan na glasovanje in je bil soglasno sprejet. Veliko se je tudi govorilo o gradnji nove mesarije, ki bi bila potrebna Loškemu potoku. Stroški gradnje bi znašali 48 milijonov din, česar pa zadruga sedaj še ne zmore. Načrt je torej treba odložiti za kasneje. Pokazalo se je tudi, da mora gradbeni odsek KZ Remont nujno dobiti nekoga, ki bi bil sposoben voditi tudi razna tehnična dela.

Kino je v prvem polletju pri nas zelo uspešno poslovalo. Iz poročila polletnega občnega zboru je tudi razvidno, da je KZ nabavila nekaj kmetijskih strojev, ki bodo na razpolago zadružnikom. Doselej ti stroji še niso šli kaj dosti v promet (zlasti opravevalci proti kaparju, koloradskemu hrošču itd.); menda se naš kmetije zanje premalo zanimajo.

Trgovina sama je poslovala zelo dobro, ustvarila precejšen dobiček. Prav tako so bili zadružniki zadovoljni z dobavami gradbenega materiala — cementa, opeke itd.

Predsednik OZZ je v svojem govoru poudaril pomen uporabe gnojil in raznih razkužil, ki jih zlasti potokski kmetje zelo malo cenijo. Dalje so se dotaknili tudi velikih kompleksov neizkoriščenih gmajn, katere bi z majhnim trudom preduredili v dobre pašnike.

O zboru volilcev, ki ga ni bilo

Pred kratkim se je dogodilo tole: Za vasi Zapotok in Vinice je bil sklican zbor volilcev. Zbor naj bi bil ob petih popoldne v zadruženem domu Sušje. Zbora volilcev pa ni bilo, in sicer zato, ker je bil sklican ob nepravilnem času, to je ob petih popoldne, ko so imeli kmetje na polju še obilo dela. Res je navsezadnje tudi, da tako ravnanje govori o majhni politični zavednosti tamkajšnjih ljudi, ki pustijo vendar tako važno stvar, kot je ravno zbor volilcev. Ob napovedanem času se je zbralo pred zaprto dvorano združenega doma vsega pet ljudi; ti so nekaj časa čakali, potem pa šli domov, ker ni bilo na zbor niti tistega, ki je zbor sklical, to je

ŠOLSTVO V PREDGRADU

Dne 27. septembra 1956 se je sestal Svet za šolstvo v svetlo in kulturo Občinskega ljudskega odbora Predgrad, ki je razpravljalo o programu svojega dela v prihodnjem letu. Vsi člani Sveta so se strinjali s predlogom, da se posvetijo predvsem problemom šolstva v občini, uveljavljanju družbenega upravljanja na posameznih šolah vprašanju šolske reforme, šolskih prostorov, inventarja in učnih pripomočkov kakor tudi delu prosvetnih delavcev v šoli in v drugih množičnih organizacijah ter vsebinski pouku po naših šolah. Obravnavan je bil tudi problem pomanjkanja učiteljskega kadra.

Svet ugotavlja, da bi se moralo namestiti še eno učno moč na osnovni šoli Zagodac in Spodnji log, kakor tudi na osnovni šoli Stari trg ob Kolpi in v Radencih. Svet je imenoval za šolsko upraviteljo tov. Oberstar Ivano in namestil na osnovno šolo Zagodac tov. Šutej Marijo. Sklenil je tudi spopolniti učni kader na ostalih šolah v občini.

Končno je bil sprejet še sklep, da se mora še letos urediti osnovna šola Radence; vzdati je treba nova okna in popraviti vrata. Adaptacije na ostalih šolah se razen najnujnejših primerov opustijo. D. A.

Pokončujemo škodljive ptice

Pokončevanje roparic je zelo važna naloga vsakega lovca. Poleg volka, kune in lisice delajo v naših loviščih veliko škodo škodljive ptice. Zlasti velika je škoda po ujedah, med katerimi je posebno škodljiv kragulj-kokošar, skobec, sokol, sokolič, ostrž in končno tudi kanja.

Koliko koristnih ptic pevk, ki jih zlasti znajo ceniti naši sadjarji in gozdarji, uničijo vsako leto. Koliko majhne divjadi in domače perjadi postane njihova žrtev in podobno.

LOVEC DEBELJAK USTRELIL 40 KRAGULJEV

Proti tem škodljivcem poznamo razne oblike borbe. Za kragulje je zlasti zanimiv in uspešen lov z ukarico in odstrelom. Naši lovci uničijo vsako leto veliko število teh škodljivcev. Tako je lovec Debeljak Viktor iz Dolge vasi v okoliških gozdovih tega kraja od spomladi ustrelil že okrog 40 kraguljev. Samo v drugi polovici meseca avgusta jih je ustrelil 19. S tem je napravil veliko korist ne samo lovcu, pač pa tudi gospodinjstvom svojega kraja, katerim je ohranil marsikakšno perjad, ki ni pred temi škodljivci nikdar varna. Zlasti je važno pokončevanje teh roparjev zaradi ohranitve fazanov, ki jih je v okoliških gozdovih Kočevja okrog 100.

Tovarišu Debeljaku in drugim lovcem želimo veliko uspehov v nadaljnjem pokončevanju roparic, kar je izredne važnosti za uspešno vzgojo divjadi in uspešno gospodarstvo v naših loviščih. t.

Kočevski gasilci za občinski praznik

V nedeljo dne 30. sept. t. l. je na vse zgodaj zjutraj na gasilskem domu zaplapolala prva zastava, ki je z veselim valovanjem naznanjala pričetek praznovanja občinskega praznika občine Kočevje. Kmalu se ji je pridružila še druga na bližnji hiši, več pa jih ta dan ni bilo na dan.

Ze ob pol sedmi uri je prispela prva gasilska enota — rudarji, na slavnostni prostor in kmalu za tem so prišle še desetine sosednih društev.

Ob določeni uri so se zbrali gasilci, gasilci in pionirji in začele so se začne predpriprave za gasilski nastop. Škoda, da se gasilci in gasilke niso zbrali polnoštevilo. Veselje pa je bilo pogledati 4 desetine gasilskih pionirjev iz Rudnika, Livolda, Stare cerkve in Kočevja, živahne kot živo srebro, toda poslušne in disciplinirane, kakor jih zna s svojim strogim, a pravilnim vodstvom vzgojiti le gasilska Ivanka Bižal.

Točno ob pol devetih se je pričel program gasilske proslave s sodelovanjem rudniške godbe, ki je pod vodstvom novega kapelnika tov. Alojzija Bastardija popravila odnos do gasilstva in neumorno sodelovala, za kar ji gre popolno priznanje.

Prvi so nastopili pionirji z vajami, s katerimi so nastopili na drugem gasilskem festivalu v Mari-

boru. Sledil je šolski trodelni napad ženskih desetnic, proste vaje članov in članic itd. ter končno kot zaključna točka še gasilska simbolična slika.

Bila je lepa gasilska proslava občinskega praznika in gasilci so se pokazali kot dobri občani.

Slavnostni prireditvi je prisostvoval predsednik občine tov. Karl Grm in Julij Planinc kot zastopnik kmetijskega gozdarskega posestva v Kočevju. Oba sta o prireditvi podala zelo pohvalne izjave, ko ju je predsednik občinske gasilske zveze tov. Oberstar pozdravil in predsedniku čestital k prazniku v imenu vseh gasilcev občine Kočevje.

Dругih zastopnikov ni bilo. Izostalo je pa tudi kočevsko občinstvo, ki očitno ne daje pravega priznanja gasilstvu za požrtvovalno, skrbno in neprestano delo za požarno varnost njihovih domov in ostalega imetja. Spričo ogromne udeležbe na popoldanski nogometni tekmi se upravičeno vprašamo, če je prostovoljno gasilsko društvo res manj vredno društvo.

Gotovo je, da tokrat kočevski gasilci ne morejo biti zadovoljni s kočevsko publiko, prepričani pa so, da bo svojo napako ljudstvo samo spoznalo in jo bo ob prvi priliki temeljito popravilo v popolno zadoščenje gasilstvu.

Občinska gasilska zveza je pri-

GRADNJE V KOČEVJU

Nadaljevanje s 1. strani
bi še letos začeli z gradnjo enega četvorčka za potrebe Rudnika in enega četvorčka ali dvanajststanovanjskega bloka za potrebe stanovanjske skupnosti. Kolikor je doslej znano, namerava graditi drugo leto le Trgovsko podjetje Klas, in to štiristanovanjsko stavbo ob Rinži v ovinku nad novim jezom. Še letos pa bo Uprava stanovanjske skupnosti začela na Prešernovi cesti pri šeskovem domu graditi štirivrstne hišice po

projektu mestnega arhitekta inž. arh. Bižala.

Ali se bo občinski ljudski odbor odločil za gradnjo vrstnih hišic, četvorčkov, šestorčkov ali večjih blokov — to izbiro bi moral narediti predvsem gospodarski račun, kaj bi bilo ceneje. Vendar pa se bo treba odločiti takoj. Le tako bi bilo mogoče še letos napraviti toliko, da bi prihodnjo jesen lahko dali vsaj nekaj stanovanj najnujnejšim proslcem, ki jih je v naši občini kar dovolj. T-a

Nogometna tekmovanja naših moštev

VISOKA ZMAGA SVOBODE NAD PARTIZANOM

ATLETIKA

Partizan četrtič prvak Dolenjske

NAJBOLJSI ATLET DOLENJSKE: POLDE TORKAR

SVOBODA : PARTIZAN 5:0

Prve težje jesenske preizkušnje, srečanja za nogometno prvenstvo Dolenjske, Partizan ni dobro prestopal. Svoboda je dala lekcijo s 5:0 (4:0). Za ucho je druga garnitura Partizana zmagala nad nogometnim moštvom iz Grosuplje 3:0 (3:1).

Ko se je tekma začela, je že senca legla na travnato Partizanovo igrišče, sonce pa se je odmikalo proti Salki vasi, a gledalci so še kar naprej prihajali na igrišče. Obdano od gledalcev je bilo lepo urejeno igrišče videti kot arena. Tribuna, ki sprejme 500 gledalcev, je bila polno zasedena. Skoro polovico mestnega prebivalstva je bilo na igrišču. Trideseti september bo ostal svobodam še dolgo v lepem spominu, saj so odvezli Partizanu dve pomembni pikli, ki sta jim pripomogli, da so se useli na vrh lestvice dolenjske nogometne družine.

Pred več kot 1900 gledalci je bila 30. sept. t. l. odigrana nogometna tekma med domačima rivaloma Partizanom in Svobodo. Kot uvod v igro je odigrala rudarska godba več poskočnih. Ob določenem času so pritekli na igrišče svobodni občani v lepe zelene dreske in partizanovci v belo-modrih dresih. Igralci obeh moštev so si izmenjali šopke cvetja in jih metali med gledalce.

Moštvu sta igrali v naslednjih postavah:

Partizan: Trobentar, škvare, Pirnar, Pal, Radosavljevič, Lenasi, Jovanovič, Šafec, Prica, Komac in Bartolme.

Svoboda: Čuk, Jerebičnik, Hasan, Romih, Svete, Popov, Ahac, Sever, Taslaman, Koleta.

Začetek je kazal, da bo tekma zelo zanimiva. Že v 3. minuti je Taslaman zagrešil prekršek nad Trobentajem, v 7. minuti pa je nekdo igral z roko v kazenskem prostoru Svobode, toda republiški sodnik Logar iz Ljubljane ni pokazal na belo piko. V tem času je Taslaman od daleč dvakrat streljal na Dominikova vrata. Raztrgani napadi obeh moštev so trajali le nekaj minut. Svobodaši so se prvi zbrali in že v 10. minuti po zaslugi neprisebnega vratarja Trobentarja prišli v vodstvo 1:0. Streljal je Sever. Odtlej so svobodasi vse pogosteje ogrožali Trobentarja.

Srednji krilec — mali Pičo se je dolgo otepal žoge. Visokih žog pa ni dosegel in si je v 22. minuti pomagal z roko. Sodnik Logar je zapiskal in pokazal na belo piko, kjer je Sever streljal 11-metrovko in povisal rezultat na 2:0. Zamenjava s Pricom kot srednjim krilcem, ki je igral že štiri tekme kot krilec, ni bila na mestu. Dve napaki, dva gola in svobodaši so bili krepki v vodstvu. Tempo igre se je iz minute v minuto večal, žoga se je hitro prenašala s polja v polje in pred vrata obeh moštev. Bolj nevarni pa so bili pred vrati svobodaši, ki so bili vsi veliki nad 1,75 m. Na vrata so streljali več od daleč kot od blizu, zlasti Taslaman, ki je dobro vedel, da Trobentarju visoke žoge ne ugajajo. Dvakrat mu je iz daljave več kot 20 metrov uspelo potresti mrežo pri Dominiku.

Zaradi slabe intervencije Trobentarja je ožja obramba Partizana v 27. minuti zabila avtogol. V 40. minuti pa je iz daljave 27 metrov potresel mrežo Partizana Taslaman in postavil rezultat prvega polčasa 4:0.

V 80. minuti drugega polčasa je bil še enkrat uspešen Taslaman. Ukanil je bramnika Pirnarja in vratarja Trobentarja ter postavil končni rezultat tekme 5:0 za Svobodo. Svobodaši so zasluženo zmagali, ker so igrali borbeno, skrajno požrtvovalno in premišljeno. Igrali so

na prvo žogo in v akcijah čisto onemogočili Partizanovo nogometno igro.

V vsej igri sta bila dana le dva nevarna strela na Čukova vrata, a ju je ta z uspehom odbil. Očitno je bilo, da so svobodaši bolj vigrana enajstorica.

Republiški sodnik Perko je sodil tekmo prav dobro. Sprejedal je le roko svobodašev v kazenskem prostoru v 7. in 86. minuti. V. P.

Nogometni moštvi prihajata na stadion

Odred : Kočevje 5 : 2

V sredo 3. oktobra 1956 je bila odigrana v počastitev občinskega praznika prijateljska nogometna tekma z zbrano enajstorico Odreda iz Ljubljane. Reprezentanca Kočevja je bila sestavljena iz igralcev Svobode in Partizana. V prvem polčasu se domačini niso najbolje znašli sprito renimiranega nasprotnika, ki je pokazal, kako je treba igrati nogomet, in se je kar štirikrat potresla Čukova mreža. Po zaslugi nepazljivih stranskih sodnikov (Koleta) sta padla dva gola iz ofsajd pozicije, kar je na koncu tekme priznal tudi sodnik sam. Če bi šlo pravilno, bi bil rezultat prvega polčasa 2:0 za Odred.

V drugem polčasu se je situacija močno spremenila in je moral Odred kloniti žilavim domačinom.

Spremenjena postava, zlasti odlična obramba v postavi Čuk, Pičo, Hasan, Lenasi, Svete, Prica ni nudila Odredovim napadalcem prilike, da bi dosegli toliko golov kot v prvem polčasu. Napad pa je bil prav dober. Najslabše je igral Perko in bi ga bilo treba zamenjati. Dvakrat je z glavo poslal žogo v mrežo solidni Planinec, ki ima to srečo, da stoji vedno tam, kjer je žoga. Velikost je pač velikost in ima tudi svoje dobre strani. Majhni Odredovi obrambni igralci mu niso bili kos. Srednji napadalec Odreda je postavil končni rezultat tekme, ko je zabil v Čukovo mrežo edino žogo drugega polčasa 5:2.

Tekma je imela dva različna polčasa. V prvem polčasu se domačini niso znašli. Renimirani nasprotniki jih je zmedel in ožja obramba ni harmonizirala. V drugem polčasu je bila spremenjena obramba, ki se je ujemala, dober pa je bil tudi napad, ki je dal dva gola.

Sodnik Perko iz Ljubljane je sodil tekmo dobro, a ne odlično. Po intervenciji publike, ki ga je opozarjala na velike napake, pa se je v drugem polčasu močno popravil. Dobro bi bilo, če bi reprezentanca Kočevja odigrala vsaj še dve tekmi v tem letu, ker bi se s tem nivo nogometa še dvignil, vneti kibici pa bi prišli na svoj račun. Tudi na tej tekmi jih je bilo čez 1300. Če primerjamo odstotek z drugimi mesti Slovenije, ugotovimo, da ima nogomet v Kočevju več publike, kot kjer koli drugje. V. P.

IV. dolenjsko atletsko prvenstvo se je končalo z nemajhnim presečenjem: favorizirani Novomeščani so bili v moški konkurenci do nogor potolčeni. Papirne prognoze so gotovile njim v prid in jim dajale celo upanje na zmago. Toda dejanski obračun je kaj kmalu razjasnil uganjanje: pri moških 99:55 za Kočevje, pri ženskah pa 51:41 za Novo mesto in skupno 140:106 za Kočevje ter s tem osvo-

jitev lepega prehodnega pokala, ki ga je darovala Atletska zveza Slovenije. Tudi osvojeni naslovi prvakov so v podobnem razmerju: pri moških Kočevje 13 prvih mest in Novo mesto 2, pri ženskah pa Novo mesto 6 in Kočevje 3.

Celo prvenstvo je potekalo v znamenju velike borbenosti tekmovalcev, odlične organizacije in kvantitativnih rezultatov, posebno kar se tiče zmagovalcev. Kvaliteta moških je že dosegla slovenski povpreček, medtem ko je pri ženskah še vedno v stanju začetnega razvoja.

Najlepša disciplina prvega dne je bil tek na 1500 m. Bregar in Vesel (oba K) sta že od začetka diktirala oster tempo in se stalno menjavala v vodstvu. V zaključku je bil Bregar hitrejši in je postavil nov dolenjski rekord.

Proti vrhu se prebija tudi Kenig, ki se je z rezultatom 53,7 na 400 m približal na 7 desetink Brincemuru rekordu.

Vesel je znova pokazal, da je 800 metrov njegova disciplina. Novi rekord ga upravičuje do nastopov na vseh slovenskih tekmovanjih.

Torkar je samo še potrdil svojo pravo vrednost in dominantno zmagal v svojih disciplinah. To je eden največjih slovenskih talentov, žal pa mu zdravje ne dopušča ostrejšega treninga.

Adamič je bil zopet izvrsten. Cihal in Bižal pa sta bila za svoje sposobnosti — povprečna.

Prvič smo videli dobre predaje štafete 4 krat 100 m. Novi rekord 46,2 pa bi moral biti še boljši, če bi kot prvi tekel Kenig namesto Adamiča.

Od naših žensk lahko omenimo samo požrtvovalno Errathovo. Na splošno pa so naše ženske ekipa povprečnih naravnih talentov in nič več. Zanje velja: brez treninga ni atletike! Mnogo obetajo Novomeščanke, ker so mlade in ker jemljejo atletiko bolj resno.

Organizacija prvenstva je bila v

rokah izkušenih Partizanovih sodilcev in je brezhibno potekala od začetka do konca. Le kopje bi bilo lahko več kot eno za tako prvenstvo, ker se je to edino zlomilo po tretji seriji metov. Pa še nekaj: sestavljalec urnika bi moral upoštevati željo Novomeščanov in uvrstiti met krogle prvi dan, tako da bi lahko nastopil Dolenc, ki je bil v nedeljo zadržan z važnejšo odbojarsko tekmo v Novem mestu.

Rezultati — Moški — 100 m: 1. Torkar (K) 11,5, 2. Bižal (K) 11,8, 3. Žagar (Nm) 11,8, 4. Kenig (K) 12,1, 200 m: 1. Torkar 23,6, 2. Bižal 24,0, 3. Žagar 24,5, 400 m: 1. Kenig 53,7, 2. Dokl (Nm) 55,8, 800 m: 1. Vesel (K) 2:03,1, 2. Ljapar (Nm) 2:09,5, 1500 m: 1. Bregar (K) 4:16,6, 2. Vesel 4:17,4, 3. Ljapar 4:31,2, 3000 m: 1. Dokl 9:51,2, 2. Vesel 10:03,6, 4. krat 100 m: 1. Kočevje 3:41,5, 2. Novo mesto 3:50,5, Višina: 1. Pucelj (K) 170, 2. Čihal (K) 170, 3. Potrč (Nm) 165, 4. Adamič (K) 165, Daljina: 1. Torkar (K) 656, 2. Čihal 585, 3. Bižal 560, Troskok: 1. Čihal 12,86, 2. Pucelj 12,19, 3. Žagar (Nm) 11,94, Palica: 1. Adamič 351, 2. Pucelj 290, Krogla: 1. Čihal 12,45, 2. Potrč 11,77, 3. Držar (K) 11,19, Disk: 1. Dolenc (Nm), 38,39, 2. Čihal 32,41, 3. Držar 30,24, Kopje: 1. Kromar (K) 43,66, 2. Žagar 43,36.

Ženske — 100 m: 1. Kotnik (Nm) 13,7, 2. Gole (K) 13,8, 3. Errath (K) 14,4, 200 m: 1. Gole 29,7, 2. Errath 30,9, 800 m: 1. Goršin (Nm) 2:40,2, 2. Podpečan (Nm) 2:43,4, 4. krat 100 m: 1. Novo mesto 57,5, 2. Kočevje 58,6, Višina: 1. Kožar (Nm) 133, 2. Kotnik 130, Daljina: 1. Križman (K) 428, 2. Gole 418, Krogla: 1. Kožar 963, 2. Petek-Kozina 899, Disk: 1. Petek-Kozina (K) 26,59, 2. Smola 23,82, 3. Rus (Nm) 22,72, Kopje: 1. Vidmar (Nm) 26,02, 2. Barle (Nm) 25,59, 3. Smola (K) 23,30, 4. Petek-Kozina 23,02.

-em

SAHOVSKI BRZOTURNIR

Pod pokroviteljstvom predsednika obč. ljudskega odbora tov. Karla Grma je bil 1. oktobra odigran brzoturnir z veliko udeležbo kar 30 sahistov, kar je za tovrstne prireditve rekordno število. Igralci so bili razdeljeni v tri skupine, katerih zmagovalci so šli v finalno skupino.

V finalu je zmagal Karel Mohar iz Fare z 8 točkami pred inž. Volkom 7, Lundrom 6,5, Liscem 6, Šafarjem 5, Žagarjem 4,5 itd.

NAMIZNI TENIS

Jože Turk - dvakratni prvak

Na IV. dolenjskem prvenstvu, ki je bilo preteklo nedeljo v Kočevju, so se zbrali samo igralci našega okraja. Odsotnost Novomeščanov in ostalih Dolenjcev sicer ni imela vpliva na kvaliteto iger, pokazala pa je, da je ta panoga onstran Roga povsem zamrla.

Značilnost tega prvenstva je bila pojava vrste mladih in dosti obetajočih igralcev, saj celo Kočevje ni poslalo v ogenj svojih najboljših. Posebno mladi igralci iz Sodražice in Dobropolja so naredili velik korak naprej.

Glavni as prvenstva je bil mladi Joško Turk iz Kočevja, ki je osvojil kar dva naslova prvaka: mladinskega in članskega. Izgubil je vsega en set in bil edini neporaženi igralec prvenstva. V obeh finalnih igrah je z odlično ofenzivno igro in zgledno borbenostjo povsem nadigral favorita Obravnoviča, ki je to pot igral mehko in brez volje. V odločilnem setu mo-

škega finala je Obravnovič vodil že 18:10 in 20:17, vendar ga je Turk hladnokrvno nadigral in dobil set s 26:24.

Rezultati:
Moški ekipno: 1. Partizan, Kočevje, 2. Partizan, Dobropolje.
Mladinci ekipno: 1. Partizan, Kočevje, 2. Partizan, Sodražica.

Moški posamezno: 1. Joško Turk (K), 2. Obravnovič (K), 3. Vovk in Finc (oba K).

Ženske posamezno: 1. Ivanka Jane (K), 2. Mravlje (K), 3. Južnič in Istenič (obe K).

Mladinci posamezno: 1. Joško Turk (K), 2. Obravnovič (K), 3. Finc (K) in Fajdiga (S).

Mladinke posamezno: 1. Vika Istenič (K), 2. Južnič (K), 3. Kočevčar (K).

Pionirji posamezno: 1. Nane Fajdiga (S), 2. Leskovšek (K), 3. Kapš (K) in Gašperič Stane (S). Or-

Adamič postavlja nov dolenjski rekord

Prosimo vse dopisnike našega lista, da nam redno poročajo o vseh športnih dogodkih, posebno onih izven mesta Kočevja.

Svoboda : Elan (Novo mesto) 3 : 3

Preteklo nedeljo so bili pri nas v gosteh nogometasi iz Novega mesta. V tej tekmi so se pokazali domačini v zelo slabi luči tako v načinu igranja kot v prerekanju s sodnikom in v grobostih. Igra ni bila v ničemer podobna igri preteklo nedelje. Gostje so bili mnogo

boljši v igri in, če bi bil sodnik na mestu, bi zasluženo zmagali. Sodnik Paunovič Milan iz Ljubljane je bil zelo slab in je dopustil, da so se igralci pred njegovimi očmi brcali vseprek. Bolje bi bilo, da ga nikoli več ne vidimo v Kočevju. V. P.

Partizan B : Grosuplje 3 : 1

V predtekmi je 30. sept. B moštvo Partizana premagalo zbrano enajstorico iz Grosuplje, ki je delala že nekaterim moštvom z vrha lestvice dovolj preglativ, preden so jo premagali.

Če bo B moštvo stalno igralo v nedeljski postavi bo čez dve leti kos tudi onim z vrha lestvice. Najboljši v moštvi je bil Cvek, Pilica in Uranič. Sodnik iz Ljubljane je sodil tekmo prav dobro.

KRATKE VESTI

* Več znanih kočevskih športnikov je letos maturiralo in bodo sedaj nadaljevali študij na univerzi in visokih šolah. NT igralce, smučar in nogometaš **Medan Uranič** bo študiral rudarstvo, atlet **Polde Torkar** arhitekturo, atlet **Franč Vesel** medicino, nogometaš **Rudi Lenasi** pravo, atlet **Lado Troha** pa bo študiral slikarstvo na umetnostni akademiji.

* **Jože Maver** se je tako zelo uveljavil kot nogometni sodnik, da nima proste nobene nedelje več. Dosedaj je bilo njegovo sojenje ocenjeno vedno kot zelo korektno.

* Upravni odbor kočevskega Partizana je na svoji zadnji seji sklenil, da bodo slovesno proslavili **5-letnico** obstoja društva z akademijo, ki bo 18. decembra.

* S 3:0 p. f. je dobil Partizan prvenstveno tekmo v odbojki proti Kamniku, ki je utemeljeval svoj izostanek s pomanjkanjem finančnih sredstev. Tako bodo

naši odbojkarji igrali verjetno že prihodnjo nedeljo kvalifikacije za vstop v višjo ligo.

* **Vinko Zajc** starejši je bil imenovan za predsednika uprave šekskovega doma. Nova uprava bo posvetila posebno skrb pravilnemu vzdrževanju doma.

* Adamiču (skok s palico 3,51 m) so se uresničile večletne sanje — te dni bo prejel **kovinsko palico**, katero je kupila v inozemstvu Zveza Partizan.

* **Karmen Mravlje** (namizni tenis) in **Nada Gole** (atletinja) sta odšli na enoletni študij v administrativno šolo v Ljubljano.

* Za 14. oktober so predvidene v Kočevju **športne igre dolenjskih visokošolcev** v več panogah in šahu.

* Skupina najboljših kočevskih atletov bo nastopila 14. oktobra na otvoritvenem mitingu na novem stadionu Svobode v Ljubljani.

Rekordni športni obiski

Na nogometni tekmi med Svobodo in Partizanom je bil dosežen rekord obisk 1800 gledalcev, ki so plačali 48.570 dinarjev vstopnine. Tudi tekma z Odredom na občinski praznik je dala s te plati odlični rezultat: 1200 gledalcev in 33.180 dinarjev vstopnine.

Nista pa to največji števili gledalcev na športnih prireditvah v Kočevju. Rekord imajo še vedno skoki za slovensko prvenstvo leta 1954 na 45-metrski skakalnici, ko

je 2000 gledalcev plačalo 76.830 dinarjev vstopnine.

Se ena tekma je zelo razgibala kočevsko prebivalstvo. To je bila pred leti tekma »debeli« proti »suhim«, ki je privabila na Stadion 1300 gledalcev; plačali pa so te dni zaradi nižje vstopnine le 23.280 dinarjev.

Pa še en poseben rekord je zabeležila nedavna tekma med rudniško Svobodo in Partizanom. Cenili se, da je bilo sklenjenih stav za celih 100.000 dinarjev. Er

KINO

* **JADRAN**: Kočevje: od 12. do 14. oktobra ruski barvni film »Obad«; 17. in 18. oktobra italijanski film »Burja«; od 19. do 21. okt. ameriški film »Vojna svetov«; 21. ob 10. uri dopoldne mladinski film »Veselo in brez skrbi«; 24. in 25. oktobra francoski film »Obsesija«.

* **SVOBODA**: Rudnik: 13. in 14. oktobra ameriški film »Na obronkih Kolorada«; 20. in 21. oktobra brazilski film »Mehika v pesmi«.

* **PARTIZAN**: Ribnica: 13. in 14. oktobra jugoslovanski film »Mliljoni na otoku«; 20. in 21. oktobra francoski film »Trenutek resnice«.

* **DOBREPOLJE**: 13. in 14. oktobra ameriški film »Makao«; 17. okt. italijanski film »Junak ceste«; 20. in 21. okt. slovenski film »Svet na Kajžarju«; 24. okt. italijanski film »Brez milosti«.

* **SODRAŽICA**: 13. in 14. oktobra ameriški film »Sestrčna Rahaela«; 20. in 21. okt. ameriški film »Dvoboj pri srebrnem potoku«.

* **VELIKE LAŠCE**: 13. in 14. oktobra belgijski film »Banket tihotapecev«; 20. in 21. oktobra ameriški film »Rdeče nebo nad Montano«.

DEZURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto 13. oktobra od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Potrošnik«, v Ribnici pa Kmetijska zadruga, trgovina z mešanim blagom.

V soboto 20. oktobra od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Prehramna«, v Ribnici pa Trgovina z mešanim blagom.

OBVESTILA

KOČEVJE

Rodile so: Štefančič Neža, gospodinja iz Livolda — deklko; Debeljak Olga, administratorka iz Mlake pri Kočevju — dečka; Žagar Jožefa, tkalka iz šalke vasi — dečka; Hajdinjak Hermina, natakarica iz Kočevja — deklko; Filipič Alojzija, gospodinja iz Mlake pri Kočevju — deklko; Kravanja Justina, gospodinja iz Kočevja — dečka; Ivančič Miroslava, gospodinja iz Livolda — deklko; Slapšak Jožefa, gospodinja iz Klinje vasi — deklko; Štincec Slavka, gospodinja iz Križmanov — deklko.

Srečnim mamicam čestitamo!

Poročili so se: **Bednarik Marko**, črkostavec iz Kočevja, in Butina Magdalena, bančna uslužbenka iz Kočevja; Jelovešek Vencelj-Josip, jamski kopač iz Kočevja, in Čuk Marija, tkalka iz Kočevja; Kalič Franc, šofer kamiona iz Kočevske Reke, in Tanacek Viktorija, kuharica iz Kočevske Reke; Kotar Marjan, poljedelski delavec iz Mokrega potoka, in Strle Antonija, poljedelska delavka iz Dolnje Brige — Čestitamo!

Umrlj so: Pugalj Jože, otrok iz Mahovnika — star 5 mesecev; Prelogar Ana, družinska upokojenka iz Koblarjev — 57 let; Novak Vojko, otrok iz Gornje Brige — star 9 mesecev; Črnkovič Uršula, preuzitarka iz Sela pri Kostelu — 83 let.

DOBREPOLJE

Rodile so: Perko Marija, gospodinja iz Vidma — deklko; Tavželj Jožefa, gospodinja iz Predstrug — dečka; Klinc Marija, gospodinja iz

Kompolja — dečka; Novak Marija, gospodinja iz Bruhanje vasi — dečka; Novak Danijela, gospodinja iz Zagorice — deklko; Bartol Ana, knjigovodkinja iz Zdenske vasi — deklko; Vidmar Rozalija, gospodinja iz Poničev — deklko. Čestitamo!

Umrlja je Zajc Marija, prejemnica soc. pomoči iz Tržiča — stara 81 let.

DRAGA-LOŠKI POTOK

Rodila je Bartol Stefanija, gospodinja iz Hribo-Loški potok — dečka. Čestitamo!

Poročili so se: Žagar Božidar, kurjač na žagi iz Podpreske, in Knavs Danica, kmetijska delavka iz Drage; Lužar Ivan, kmetovalec iz Lužarjev, in Lavrič Milena, gospodinja pomočnica iz Karlovice; Debeljak Franc, kmetovalec iz Retij, in Oražem Marija, kmetovalka iz Retij. Čestitamo!

Umrlja je Lavrič Marija, vzdrževanka iz Retij — stara 31 let.

LAŠCE

Rodili sta: Ponikvar Franja, gospodinja iz Velikega Osolnika — deklko in Oštarijaš Ljudmila, kmetovalka iz Gornjega Kališča — dečka. Čestitamo!

Umrlj je Zgonec Janez, kmetovalec iz Velikega Osolnika — star 79 let.

RIBNICA

Rodile so: Stare Vida, gospodinja iz Dolenje vasi — dečka; Turk Mihaela, gospodinja iz Grčaric — dečka; Bakarič Pavla, gospodinja iz Dan pri Ribnici — dečka; Hribar Jožefa, gospodinja iz Ribnice — dečka; Radonjič Pavla, administratorka iz Ribnice — dečka;

Škof Mihaela, gospodinja iz Jurjevce — dečka; Čeferin Ema, gospodinja iz Ribnice — dečka. Čestitamo!

Poročila sta se: Trhlicer Ivan, kmetovalec iz Zamosteca, in Lovšin Marija, kmetovalka iz Sušja. Čestitamo!

Umrlja sta: Peterlin Janez, osebnih upokojenec iz Gorice vasi — 92 let; Oražem, roj. Cimerman Frančiška, kmetovalka iz Dolenje vasi — 64 let.

PREDGRAD

Poročila sta se: Miljavec Andrej, rudar iz Kočevja, in Kastelec Zora, mlekarica delavka z Brega pri Kočevju. Čestitamo!

SODRAŽICA

Poročili so se: Brimšek Rudolf, mlečni kontrolor iz Zamosteca, in Jakopin Majda, knjigovodkinja iz Sodražice; Lavrič Franc, izdelovalec suhe robe iz Podklanca, in Gornik Julijana, gospodinja iz Podklanca. Čestitamo!

Umrlja sta: Alojzij, kmetovalec iz Krzetov — star 59 let ter Lušin Alojz, strugarski delavec iz Sodražice — star 45 let.

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska c. 22. Telef. 3-89. — Tek. račun pri podružnici NB Kočevje, št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 240 din, polletna 120 in je plačljiva vnaprej. Za inozemstvo 500 din, oziroma 1,50 ameriškega dolarja. Poština plačana v gotovini. Rokopisi se ne vračajo. Tiska tiskarna »Urška« v Kočevju

Iz življenja naših društev

Ob razstavi mladih umetnikov

Na delo za muzej v Ribnici

V letošnjem februarju je bilo v Ribnici ustanovljeno Muzejsko društvo, ki naj bi v začetku delalo kot sekcija okrajnega muzejskega društva, potem pa, ko se bo okrepilo in zasidralo, se bo osamosvojilo. Za začetek se je zbralo kar precej članov in vsi so sklenili, da takoj pričnejo z delom. Vendar kakih vidnih uspehov doslej še ni, čemur so vzrok predvsem objektivne težave, zlasti pomanjkanje denarja.

Zamisel o osnovanju ribniškega muzeja, ki naj ga pripravi društvo, je bila gotovo na mestu, saj je bila v preteklosti Ribniška dolina pozorišče tolikim zgodovinsko pomembnim dogodkom kot le malokateri kraj v Sloveniji. Ribniški muzej bo imel v glavnem narodopisni značaj; prikazal naj bi predvsem daleč po svetu znano suhobarsko obrt, dalje danes že zamirajoče lončarstvo v Dolenji vasi, zbral naj bi predmete, ki so še ostali z graščin v Ribniški dolini, prikazal naj bi življenje in delo naših slavni mož (Gallus-Petelin, p. Stanislav Škrabec, dr. Ivan Prijatelj, inž. Merhar itd.) in bodočim rodovom ohranil dokaze številnih pomembnih dogodkov iz NOB v naših krajih.

Za sedaj je največja ovira delu društva pomanjkanje prostorov; zaenkrat bi potrebovali vsaj suh in varen prostor, kamor bi spravljali zbrane predmete. Tu bo morala čimprej priskočiti na pomoč občina. V načrtu je adaptacija preostankov ribniškega gradu za razstavne in stranske prostore muzeja.

Gasilstvo na Travi

Prostovoljno gasilsko društvo Trava obstoji šest let. Med tem časom se je še kar zadovoljivo razvilo. Ob ustanovitvi je imelo to društvo le eno ročno brigadno in še to pokvarjeno. Z dobro voljo vseh aktivnih in podpornih članov ter s pomočjo okrajne in republiške gasilske zveze si je društvo pridobilo motorno in popravilo ročno brigadno. Nabavilo si je 200 m tlačnih in 10 m sesalnih cevi, nekoliko delavnih in paradnih uniform ter še drugo najnujnejšo gasilsko opremo.

Najnujnejši in najbolj zaželen je gasilski dom, ki ga društvo nima. Vso opremo in orodje mora shranjevati v privatnem prostoru pri tov. Urbančiču. Vsi gasilci in vaščani kažejo veliko voljo, da bi pomagali pri gradnji gasilskega doma. Vendar bi bilo potrebno, da bi dobilo društvo vsaj za začetek gradnje nekoliko finančnih sredstev. Ker pa teh nima in jih do sedaj tudi od drugod ni moglo dobiti, mora ostati v tem pogledu pri starem.

Društvo ima skupno 31 članov in članic. V letošnjem letu je imelo mnogo vaj z motorno in ročno brigadno, pa tudi večje število šolskih trodelnih napadov. K tem uspehom je pripomogla dobra organizacija in dober nastop poveljnika društva tov. Pajničiča, ki je v mesecu aprilu uspešno končal podčastniško šolo, ter dobra volja operativnih članov, ki so tudi zasluzili pohvalo. To so: Zbašnik, Bukovac, Katerin J., Katerin K., Mihelič J., Urh, Ožbolt, Malnar ml. in drugi. Največ zaslug za ga-

si, ki bi s tem pridobil tudi po okolju kar idealno stavbo. Vse kaže, da ti načrti še ne bodo uresničeni tako kmalu.

Upravni odbor muzejskega društva prosi vse prebivalce Ribniške doline, da mu priskočijo na pomoč z zbiranjem predmetov. Kmetijske zadruge, ki se bavijo s prodajo suhe robe, bi morale preskrbeti muzeju čim več starih izdelkov lesne domače obrti in orodja, saj bo to koristilo tudi njim samim. Delo bodočega muzeja ne bo popolno, če ne bomo zbrali vseh knjig, časopisov, člankov, slik itd., ki so v kakršni koli zvezi z Ribnico. Obilo takega in podobnega materiala, ki

bi našel svoje pravo mesto v muzeju, je na naših podstrešjih in v drugih neprimernih prostorih, kjer ga uničuje zob časa.

Izgleda, da se vsi člani ZB ne zavedajo dejstva, da je tistih, ki so svoje najboljše moči žrtvovali v NOB, vsak dan manj, da sčasoma propadajo dokumenti, brošure, časopisi iz predvojnega delavskega gibanja in iz ljudske revolucije, da spomini borec in aktivistov — tako pomembno zgodovinsko gradivo — s slehernim letom bledijo. Marsikaj je žal že izgubljenega, toda to kar je ostalo, je treba takoj rešiti. Organizacija ZB bi morala čimprej začeti pri svojih članih zbirati vse gradivo, ki ga še hranijo, in dati s tem tudi drugim zgled za zbirateljsko delo.

Kočevska „Svoboda“ nastopi v Tuzli

DPD »Svoboda« Kočevje mesto se vedno bolj uveljavlja s svojim delom in se je uvrstila med najbolj delavne »Svobode« kočevskega okraja. Dramska sekcija se je v novi sezoni predstavila s komedijo Sterije Popoviča »Pogospodena butica« v režiji Martina Lorberja, s katero bo nastopila na festivalu amaterskih gledališč Jugoslavije posvečenem 150-letnici rojstva in 100-letnici smrti jugoslovanskega komediografa Jovana Sterija Popoviča, ki bo v Tuzli v času od 13. do 20. oktobra. Tam bo nastopilo šest amaterskih gledališč iz vseh republik, ki bodo pokazala, na kakšno umetniško višino so njihova amaterska gledališča. Republiška

Zveza »Svoboda« in prosvetnih društev je poverila kočevski »Svobodi« častno in odgovorno nalogo, da v Tuzli dostojno reprezentira kulturnoumetniško višino slovenskih delavskih prosvetnih društev »Svobode« in prepričani smo, da bo kočevska »Svoboda« svojo nalogo častno izpolnila.

Po dobrem začetku se obeta, da bo nova sezona še bolj razgibana kot minula, ker je po enoletnem presledku zopet pričel z režijo tov. Lorber in se poleg komedije »Pogospodena butica«, ki bo sedaj tretjič uprizorjena, dramska sekcija pripravila na uprizoritev ljudske igre »Rokovnjači« v režiji tov. Smoleja. Mladi igralci iz podjetja Ključavničarstvo, člani »Svobode«, pa hočeje presenetiti občinstvo s češko komedijo »Okence«. Nadalje je v programu še mladinska igrice »Mačeha in pastorka« in drama »Vida Grantova«.

Izobraževalna sekcija, ki je v minuli sezoni z uspehom zaključila splošni izobraževalni tečaj in tečaj angleškega in nemškega jezika, bo tudi letos začela z delom, in upamo, da ji tega načrta ne bo preprečilo pomanjkanje finančnih sredstev. Tamburaškemu zboru, ki ga predvsem sestavlja vajeniška mladina, se bo pridružil še pionirski tamburaški zbor. Lutkovna sekcija ima težave z odrom in dvorano, ker se je v njihovo dvorano

V dneh od 29. septembra do 4. oktobra 1956 so se nam v Mali dvorani množičnih organizacij v Kočevju predstavili mladi likovni talenti našega okraja. Razstavo je v okviru turističnega tedna organiziralo Turistično društvo, kateremu gre zahvala za ta kulturni dogodek. Zanimanje za prireditve je bilo precejšnje, saj si jo je ogledalo 784 odraslih in nad 300 mladine. Zeleti je, da bi ta skromna razstava prispevala k današnjemu človeku tako potrebni likovni vzgoji, ki je pomemben faktor pri oblikovanju estetskega gledanja.

Zaradi pičlega prostora bom zapisal le nekaj bežnih podatkov in opazk o vsakem razstavljalcu.

Bojan Golia, ki se je udeležil razstave kot gost, je doma iz Maribora. Letos je končal dvoletno

speciálko za grafiko pri prof. B. Naglica pri delu je preveč očitna. Pri »Starem mostu v Ribnici« je še najbližje akvarelu, dasi tudi ta ni dovolj mehak in lazuren. Izbirni motivi je pestra in dobra. Vendar je sodba nekega ustvarjanja ob akvarelih le enostranska, ker ne more zajeti one prizadevnosti in iskanja, ki mora biti lastno slehernemu umetniku. Slikarjem je bil akvarel vedno le postranski način izražanja. Zato so za izpovedovanje uporabljali zahtevnejše tehnike.

Nada Lukežič, po rodu iz Maribora, ki je že 16 let na Kočevskem, je razstavila 5 olj, 2 študiji s svinčnikom, 1 akvarel in več listov iz skicirke. Trenutno je najboljša v risbi s svinčnikom (kar študirajo na Akademiji 2 leti), kjer je pri obeh portretnih študijah, posebno pa pri »Lado G.«, upodobila precej duha, ki oživlja risbo. Listi iz skicirke so dokaz marljivosti, fina risba pa resnične študijske prizadevnosti obvladati svinčnik. V olju je še samouk kot Centa pri akvarelu. Rada ima žive barve (Jesenski šopek, Paprika), posebno pa so ji uspela »Rajska jabolka«, ki so barvno in kompozicijsko najboljše olje. Pokrajina je tretji motiv, ki jo privlači. Med »Jesensko fantazijo« in »Ob Rinzi« so štiri leta, zato je zadnja slikarsko mnogo bolj podana. Iz »Jesenskega šopka«, »Paprike« in obeh krajin diha sočnost mladega življenja, ki pa je doglano že marsikatero resnico in okusilo nje trpkost (premišljenost kompozicije in temno ozadje pri »Rajskih jabolkih«).

Tine Ramešak je šele od septembra v Kočevju, kjer poučuje risanje na gimnaziji. Pokazal nam je tri stvari: sedečega »Dečka« in dve miniaturi rezbariji iz kosti, »Deklico v profilu« in »Punčko«. Zadnji dve spadata bolj v dekorativno umetnost, medtem ko je pri »Dečku« uspel položiti v plastiko otroško naivnost in radovednost ob pogledu v življenje, ki še ni moglo skaltiti otroške duše. Škoda, da ni razstavjal več!

Jože Centa, doma iz Ribnice, je šele v tretjem letniku AUU. Predstavil se nam je s 14 akvareli in 1 risbo. Čeprav akvarel na Akademiji ni predmet študija, bi se moral z večjo poglobljenostjo in predvsem mirnostjo lotiti te tehnike.

50-LETNICA FRANCA GORŠETA

Dne 9. oktobra t. l. je slavil 50-letnico rojstva tov. Franc Gorše, znan v okraju, zlasti ob Kolpi, kot zaslužen borec za stvar socializma. Kot sin delavca je okusil vso grenkobo predvojne Jugoslavije. Že leta 1941 se je vključil v NOB, kjer je ostal do osvoboditve. Na okraju je najstarejši odbornik OLO Kočevje. Leta 1944 je postal odbornik in prvem okraju na osvobojenem ozemlju. Od tedaj naprej pa do danes je opravljal že mnogo odgovornih funkcij kot predsednik, podpredsednik okraja, poverjenik za gozdarstvo, poverjenik za lesno industrijo in drugo.

Poleg upravnih nalog je imel še

nešteto odgovornih političnih funkcij, ki jih je vse vestno opravljal. Po naravi skromen in natančen človek je bil presenečen nad tem, da mu je sindikalna podružnica OLO čestitala k tako pomembni obletnici. Čestitke mu je izrekel predsednik okraja tov. Pirnat v navzočnosti vseh članov sindikata OLO; najprej je v kratkih in jedrnatih besedah orisal njegovo zasluge za stvar socializma, nato pa mu je izročil skromno darilo, ki ga je slavljence ganjen sprejel.

Še na mnoga leta, tov. Franci, v zdravju in družinski sreči, v korist kolektiva in skupnosti!

Člani sind. podružnice

Obsojeni mesarji

Pretekli mesec je okrožno sodišče v Novem mestu sodilo skupni mesarjev iz Mestne klavnice Kočevje, ki so storili razna kazniv dejanja, o katerih je naš list že pisal. Sodišče je obsodilo: Aloj-

za Arka, Jožeta Fabijana in Josipa Jakovca na 6 mesecev zapora pogojno za 3 leta. Franca Jakovca, vodjo poslovalnice Koteksa na 4 mesece zapora pogojno za dve leti in Jožeta Ombrožiča na 3 mesece zaporne kazni. Oproščeni pa so bili Krivde Kosta-Viljem Zupančič in Stanislav Mohar.

KOLESA JE KRADEL

Te dni so varnostni organi izsledili 19-letnega Franca Petka iz Klinje vasi pri Kočevju, ki je meseca septembra ukradel Milanu Remihu iz Salke vasi moško dvokolo. Petek je kolo že razdiril in spravil posamezne dele, ogrodje pa je skrnil v neko jamo. Meseca junija je ukradel kolo tudi Antonu Poklaču z Brega pri Kočevju iz pred gostilne »Pod Lipco« v Stari cerkvi. Pri tatvini je bil opažen in je kolo takoj vrnil, zato ga sodišče ni kaznovalo. Upajmo, da mu bo sodišče odmerilo pravično kazen, ker jo tudi zasluži.

Ribničani! Kaj poročate k gornjemu posnetku? Prebudite jih že!

Ob odhodu Kmetove iz Kostela

Letošnjo jesen je tov. Krista Kmetova zapustila službeno mesto v Fari-Vasi in prevzela novo službeno mesto v Ribnici. Prav gotovo je s tesnimi občutki po osvoboditvi prišla v dolino ob Kolpi s slabimi prometnimi zvezami in težkimi življenjskimi pogoji. Delo se je kaj hitro nakopičilo na ramah nove šolske upraviteljice. Ljudska oblast je dala možnost za velik razmah šolske in prosvetne dejavnosti v kostelski dolini, vendar je nekdo moral trdo delati. Organizacijska in delovna pridnost Kriste sta prišli do izraza. V Fari deluje nižja gimnazija in dijaški internat, kjer so prejeli osnovno izobrazbo rodovi mladih Kostelcev, ki so našli boljše kruh kot doma v industriji in gospodarstvu izven Kostelske doline. Ti mladi ljudje se s hvaležnostjo spominjajo svoje upraviteljice in učiteljice.

Obilo organizacijskega dela je opravila tov. Kmetova tudi izven šole. V prvih povojnih letih je bilo treba zgrabit za delo povsod. Tako je bilo s Kmetovo neločljivo povezano delovanje vseh političnih organizacij ter celo kmetijske zadruge kot edine gospodarske organizacije.

Kostelci so imeli tov. Kmetovo radi, čeprav to niso znali pokazati. Nekoliko je to prišlo do izraza na odhodnici, ki so jo priredile žene zadrudnice in mladina. Tov. Kmetova bo ostala v dobrem spominu veliki večini kostelskega ljudstva, a v kulturno prosvetnih ustanovah, ki jih je v Kostelu organizirala, bo njeno ime za vedno zapisano.

Vsi Kostelci ji želimo na novem službenem mestu obilo življenjskih uspehov in sreče.

(VS)

DOMAČA POVEST

5.

Pod gradom si je poletnega dne ciganska drhal postavila šotore. Krog velikega kotla so se sukale ciganke. Na deblu blizu šotorov sta sedela cigana: dolg cigan in poleg njega kuštrav cigančič, njegov sin. Dolgo sta šepetala, videti je bilo, da nimata na umu čeden posel. Stari dolgin je vstal in izginil v grmovju, ki se je širilo proti gradu, za njim jo je potegnili še sin.

6.

Tiho sta prispela do grajskega obzidja. Dolgin se pripogne, sin se mu skobaca na ramena; potem se dolgin počasi spne s svojim živim tvorom pokonci ob zidu. Mladi cigan kot verčica spleza na visoko obzidje. »Vidiš konjski hlev?« vpraša oče. »Vidim. In mater vidim na dvorišču,« odgovori maček ciganski na zidu in že zgine na ono stran.

7.

Vsi grajski hlapci so se zbrali konec konjskega hleva okoli stare ciganke, ki je vedela mnogo povedati. Babura je zagledala mladega cigana na zidu in, da bi zamotila hlapce, pričela jim je vedeževati iz roke. Temu objubi srečo, onemu slavo, tretjemu dekle, četrtemu denar. Vsaka njena beseda je bila prav obrnjena, nikomur v škodo. Hlapci so strme menili, da jim vse po resnici razodeva.

8.

Ta čas pride graščak gospod Marko Kozjak na drugi konec dvorišča. Videc, da so se hlapci v drhal zbrali, hoče zvedeti kaj imajo. V ta hip mu prideče nasproti sinček, šestletni Jurij: »Oče, pojte pogledat, pojte! Tuj hlapec je našega vranca odpel in ga žene venkaj. Jaz sem mu rekel, naj ga pušči, pa me je hudo pogledal in hotel me je prijeti. Pojdite!« Rekvši, vleče deček očeta k vratom.